

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Alkalmazott Etika HLM2404						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Conf. univ. dr. Ungvári Zrínyi Imre						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Asist. niv. dr. Kerekes Erzsébet						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	AT

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					15
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					28
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	42				
3.8 A félév össz-óraszama	56				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A hallgató kötelező jelenléte az előadások 70%-án, vagyis a 14 előadásból 9-en
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A hallgató kötelező jelenléte az összes szemináriumon. Az elmúlasztott szemináriumok nem pótolhatók

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1.1 A filozófia alapfogalmainak és alapkoncepcióinak azonosítása és meghatározása egyes adott filozófiai szövegek olvasása során</p> <p>C4.1 Az emberi cselekvésre és tapasztalatra vonatkozó hipotézisek megfogalmazása, megfelelő képpen használva a filozófia nyelvezetét és módszereit</p> <p>C2.3. Középfokú bonyolultságú filozófiai problémák megoldásához szükséges kulcsfogalmak problematizálása és operacionalizálása</p> <p>C2.4 Egyes filozófiai elméletek eszméinek és érveinek összehasonlító elemzése, érdemeiknek és korlátaiknak azonosítása</p> <p>C6.2 Más személyek és kultúrák értékeinek, véleményeinek, szükségleteinek azonosítása, megértése és tisztelete</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT 1 Közép nehézségű probléma-helyzetek realista tárgyalása mind elméleti, mind pedig gyakorlati érvek által, hatékony megoldásuk érdekében</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A morális cselekvés összetevőinek és ágazati feltételeinek, a morálfilozófia és alkalmazott etika kérdésfelvetésének megismertetése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A jellegzetes morális problémák összefüggéseinek feltárásában, valamint a morálfilozófiai gondolkodásban való jártasság kialakítása. • Az erkölcsi gyakorlat és az egyéni életvezetés feltételrendszerének sokféleségéből adódó követelmények számbavétele. • A szakmai kiválóság, a jogi védelem és az erkölcsi követelmények összefüggésének feltárása az ágazati etikák problémakörének tárgyalásában.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Morálfilozófiai szemléletmód	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
2. A morális tanács és a morális kapcsolatok	u.az	u.az
3. A morális közösség és a morális személy	u.az	u.az
4. A morális orientáció	u.az	u.az
5. A morális döntés	u.az	u.az

6. A morális felelősség	u.az	u.az
7. A társadalmi erkölcsstan problémái	u.az	u.az
8. A „jogi fikciók” erkölcsi jelentősége	u.az	u.az
9. A kultúrákon átívelő viszonyok morális összetevői	u.az	u.az
10. Az erkölcsi problematika differenciálódása	u.az	u.az
11. Bioetika és ökoetika	u.az	u.az
12. Gazdaságetika	u.az	u.az
13. Közszolgálati etika	u.az	u.az
14. Médiaetika	u.az	u.az

Könyvészet

- GADAMER, Hans-Georg: Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlatja [Adevăr și metodă. Schița întemeierii unei hermeneutici filozofice]. Budapest, Gondolat, 1984.
- HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale], In: Nicolai Hartmann: Lételméleti vizsgálódások [Investigații ontologice], Gondolat, Budapest, 1972.
- HELLER Ágnes: Morálfilozófia [Filozofia moralei], Cserépfalvi, Budapest, 1996.
- HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală], In: Honeth, Axel: Elismerés és megvetés. Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből [Recunoaștere și desconsiderare. Studii din domeniul teoriei sociale critice] Jelenkor, Pécs, 1997.
- RIVERS-MATHEWS: Médiaetika [Etica mass-media], Bagolyvár, Budapest, 1993.
- RORTY, Richard: Esetlegesség ironia és szolidaritás [Continență, ironie, solidaritate], Jelenkor, Pécs, 1994.
- LIPOVETSKY, Gilles: Amurgul datoriei. Etica nedureroasă a noilor timpuri democratice, Editura Babel, București, 1996.
- SCRIPCARU, GH.–CIUCĂ, A.–ASTĂRĂSTOAE, V.–SCRIPCARU, C.: Bioetika, științele vieții și drepturile omului, Polirom, Iași, 1998.
- TAYLOR, Charles: Sources of the Self. The Making of the Modern Identity, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989.
- UNGVÁRI ZRÍNYI Imre: Morálfilozófia [Filozofia moralei], Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, 2008.
- UNGVÁRI ZRÍNYI Imre: Alkalmazott etikai alapfogalmak. Bioetika. Gazdaságetika. Közszolgálati etika. Médiaetika [Concepte fundamentale de etică aplicată. Bioetică. Etica afacerilor. Etica funcționarului public. Etica mass-media]. Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, 2007.
- ZSOLNAI, László: Gazdaság, ökológia, etika [Economie, ecologie, etică]. Budapest, Gondolat., Budapest, Helikon, 2000.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Előszó [Filozofia moralei. Cuvânt înainte]; HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală]	Szövegelemzés, megbeszélés	
2. GADAMER, Hans-Georg: Arisztotelész hermeneutikai aktualitása [Actualitatea hermeneutică a lui Aristotel]	Szövegelemzés, megbeszélés	
3. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák [Filozofia moralei. Virtuți cotidiene, reguli instituționale,	Szövegelemzés, megbeszélés	

maxime universale], V.-VI.; TAYLOR, Charles: Sources of the Self		
4. HELLER Ágnes: Morálfilozófia. Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák [Filozofia moralei. Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale], I.-III.	Szövegelemzés, megbeszélés	
5. HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale]	Szövegelemzés, megbeszélés	
6. Heller Ágnes: A felelősség [Responsabilitatea], TAYLOR, Charles: Responsibility for the Self	Szövegelemzés, megbeszélés	
7. WEBER, Max: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme [Etica protestantă și spiritul capitalismului]	Szövegelemzés, megbeszélés	
8. DWORKIN, Ronald: Vegyük komolyan a jogokat! [Drepturile la modul serios]	Szövegelemzés, megbeszélés	
9. TAYLOR, Charles: Az elismerés politikája [Politica recunoașterii]	Szövegelemzés, megbeszélés	
10. WEBER, Max: A tudomány és a politika mint hivatás [Știința și politica ca vocație]	Szövegelemzés, megbeszélés	
11. CHARLES, Suzanne: Bioetikai olvasókönyv. Multidiszciplináris megközelítés [Manual de bioetică. Abordare multidisciplinară]; SCRIPCARU, GH.–CIUCĂ, A.–ASTĂRĂSTOAE, V.–SCRIPCARU, C.: Bioetica, științele vieții și drepturile omului	Szövegelemzés, megbeszélés	
12. GOWDY, John M.: A biodiverzitás értéke – Piacok, társadalom és ökológiai rendszerek [Valoarea biodiversității–Piețe, societate și sisteme ecologice]	Szövegelemzés, megbeszélés	
13. GULYÁS Gyula: Közzolgálat és etika. A morális felelősség dilemmái [Serviciu public și etică. Dilemele responsabilității morale]	Szövegelemzés, megbeszélés	
14. RIVERS-MATHEWS: Médiaetika [Etica mass-media]	Szövegelemzés, megbeszélés	

Könyvészet

CHARLES, Suzanne: Bioetikai olvasókönyv. Multidiszciplináris megközelítés [Manual de bioetică. Abordare multidisciplinară]. Dialog Campus, Pécs–Budapest, 1999

DWORKIN, Ronald: Vegyük komolyan a jogokat! [Drepturile la modul serios], In: Huoranszki Ferenc (szerk): Modern politikai filozófia, Osiris–Láthatatlan. Kollégium. Budapest, 1998

GADAMER, Hans-Georg: Arisztotelész hermeneutikai aktualitása [Actualitatea hermeneutică a lui Aristotel], In: GADAMER, Hans-Georg: Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika megalapozásának vázlatja [Adevăr și metodă. Șchița întemeierii unei hermeneutici filozofice], Gondolat, Budapest, 1984, pp. 221.-228.

GOWDY, John M.: A biodiverzitás értéke – Piacok, társadalom és ökológiai rendszerek [Valoarea biodiversității–Piețe, societate și sisteme ecologice], Kovász, VIII. évfolyam, 1–4. szám – 2004. Tavasz–Tél (44–73. oldal), <http://www.epa.hu/00700/00721/00015/owdy.html>, 2 Feb 2008

GULYÁS Gyula: 1994 Közzolgálat és etika. A morális felelősség dilemmái [Serviciu public și etică. Dilemele responsabilității morale], 1994/05, Society and Economy, Volume XVI. Number 5.,

HARTMANN, Nicolai: Az erkölcsi követelmények lényegéről [Despre esența cerințelor morale], In: Nicolai Hartmann: Lételméleti vizsgálódások [Investigații ontologice], Ed. Gondolat, Budapest, 1972.

Heller Ágnes: A felelősség [Responsabilitatea], In: Heller Ágnes: Általános etika [Etica generală], Cserépfalvi, Budapest, 1994;

HELLER Ágnes: Morálfilozófia [Filozofia moralei.]. Előszó [Cuvânt înainte]; Köznapi erények, intézményes szabályok, univerzális maximák I-III.[Virtuți cotidiene, reguli instituționale, maxime universale I.-III.]Cserépfalvi, Budapest, 1996, pp. 7-14.; pp. 45-70.

HONETH, Axel: Elismerés és morális kötelesség [Recunoaștere și obligație morală], In: Honeth, Axel: Elismerés és megvetés. Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből [Recunoaștere și desconsiderare.

Studii din domeniul teoriei sociale critice] Jelenkor, Pécs, 1997.
 RIVERS-MATHEWS: Médiatetika [Etica mass-media], Bagolyvár, Budapest, 1993.
 TAYLOR, Charles: Responsibility for the Self, In: Amélie Oksenberg Rorty (ed.): The Identity of Persons, Berkley, Los Angeles, London, University of California Press, 1976
 TAYLOR, Charles: Sources of the Self. The Making of the Modern Identity, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989.
 TAYLOR, Charles: Az elismerés politikája [Politica recunoașterii], In: Fischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus [Multiculturalism], Osiris-Láthatatlan Kollégium, Budapest.
 WEBER, Max: A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme [Etica protestantă și spiritul capitalismului]. Budapest, Ed. Gondolat, 1982.
 WEBER, Max: A tudomány és a politika mint hivatás [Știința și politica ca vocație]. Budapest, Ed. Kossuth, 1995.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy szerepel az alábbi hazai és külföldi egyetemek kínálatában:

- Universitatea din Bucuresti, Facultatea de Filosofie, Studii de licenta, Planul de învățământ (<http://www.filosofie.unibuc.ro/plan>),
- Facultatea de Filosofie a Universității din București - Centrul de Cercetări în Etică Aplicată (<http://www.ccea.ro/>)
- University of Oxford, Faculty of Philosophy, Course Descriptions: Ethics (http://www.philosophy.ox.ac.uk/undergraduate/course_descriptions),
- Princeton University Department of Philosophy, Course Descriptions (<http://philosophy.princeton.edu/graduate-course-offerings.html>)

A tantárgy olyan ismereteket foglal magában, amelyek fontos szerepet játszanak bármely foglalkozás szakmai deontológiai mércéinek a megértésében

A tantárgyban olyan ismeretek szerepelnek, amelyek jelen vannak a cégek és civil szervezetek számára ajánlott legismertebb intézményi tréningek keretében is. pl. megtalálhatjuk őket például a Smart Solutions & Support s.r.l., Romania. (<http://www.omnisolutions.ro/ro/?smart-solutions-support-romania>) ajánlatában is.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	<p>A hallgatónak átmenő jegye (5) kell legyen mind az előadás (kollokvium/ dolgozat), mind pedig a szemináriumi (3 szöveg elemzése) feladatokból ahhoz, hogy átmenő jegyet kapjon a tantárgyból</p> <p>Értékeléskor:</p> <ul style="list-style-type: none"> -a másolás vagy csalás kísérletére 1-es osztályzat jár - a témák nem, ismeretére 4-es osztályzat jár 		<p>A végső jegy az előadásra kapott (írásbeli vizsga) jegyből (70%) és a szemináriumi feladatokra kapott jegyből (30%) tevődik össze</p>

10.5 Szeminárium / Labor	- a téma helyes besorolása - a tratalomnak a fogalmi és módszertani keretbe illeszkedő előadása	- A hallgató kötelező jelenléte az összes szemináriumon. - a vitákban való részvétel - három szemináriumi szöveg elemzése	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
a.) A hallgatónak átfogó szemlélete van a morálfilozófia és alkalmazott etika alapproblémáiról b.) A hallgató képes szakkifejezésekkel megmagyarázni a morálfilozófia és alkalmazott etika problémáinak összefüggését egy sajátmaga által választott probléma példáján. c.) A hallgató képes koherens módon bemutatni legalább három szöveget, ami a tantárgy témaköréhez tartozik			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2012.12. 10.

Dr. Ungvári Zrínyi Imre egy. docens Dr. Kerekes Erzsébet egy. tanársegéd

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2012.12. 10.

Dr. Demeter Attila egy. docens